

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:		Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:	
Pe un an	50 Lei		Pentru publicațiuni oficioase, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 60 Lei, până la 200 de cuvinte 90 Lei, de aci în sus 120 Lei.	
Pe jumătate de an	25 „			
Pe un pătrar de an	12 1/2 „			
Un număr	1 Leu.			
Pentru străinătate pe un an	80 Lei.			

O ZI DE SĂRBĂTOARE.

Decorarea P. S. Episcop diecezan IOSIF și a P. S. Arhiereu FILARET.

Înainte cu două săptămâni „Monitorul Oficial” adusesese deja știrea, că M. Sa Regele a binevoit a conferi PP. SS. LL. Episcopului nostru diecezan Iosif și Arhiereului nostru Filaret: „Răsplata Muncii pentru Biserică” cl. I. și „Coroana României”, în gradul de *Mare-Ofițer*.

Această știre a umplut de bucurie inima tuturor fiilor credincioși ai PP. SS. LL. și a înveselit sufletele tuturor oamenilor de bine din cuprinsul eparhiei noastre. Și mai mare ne-a fost însă bucuria, când o telegramă dela București ne-a adus știrea, că dl. Alexandru Lăpădatu, ministrul cultelor, va sosi Duminică, în 14/27 Ianuarie a. c., în orașul nostru, ca să aducă pentru PP. SS. LL. înaltele decorații dela M. Sa Regele.

Agilul primar al Caransebeșului, dl. Fr. Pauck, punându-se în înțelegere cu cei chemați, de cu vreme a luat toate dispozițiile, ca atât primirea dlui Ministru, cât și solemnitatea remiterii înaltelor decorațiuni să fie cât mai impozantă.

Sosirea dlui Ministru.

Conform programului, dl. ministru a sosit cu simplonul de Duminică dimineața din spre Logoj, unde de asemenea a remis înalte distincții regale P. S. Gh. Nicorescu, episcopul român unit al Logojului.

Pe peronul gării, în frunte cu primarul orașului, delegațiile tuturor autorităților bisericesti, civile și militare din loc așteptau sosirea trenului. Din vagonul special descinde mai întâi dl. ministru Al. Lăpădat, în suita căruia erau dnii: deputatul și prof. univ. Dr. Iosif Popoviciu, prefectul județului Dr. P. Cornean și șeful de cabinet N. Elefterescu.

Primarul orașului cu o cuvântare scurtă îi

urează bun sosit, iar dl. ministru mulțumește pentru călduroasa primire, ce i-se face și spune, că a venit cu drag în acest focar al vieții noastre culturale, ca să aducă — ca sol al M. Sale Regelui — distincțiunile bine meritate pentru doi dintre cei mai valoroși membri ai episcopatului nostru.

Se fac prezentările obicinuite, apoi dl. ministru, însoțit de dl. deputat și prof. univ. Dr. Iosif Popoviciu, se îndreaptă spre trăsura episcopicească. Tot așa și ceilalți membri din suita sa, precum și membrii delegațiilor prezente se urcă în trásurile destinate și astfel se formează un impozant convoi, care — între urările mulțimei — înaintează majestos spre biserica catedrală, în care se începuse deja serviciul dumezeesc.

La biserică.

Asistăm cu toții la s. liturghie. — Servește septuagenarul protoiereu A. Ghidiu, asistat de preoții L. Cornean și P. Bancea și de diaconul M. Rădoi. — Răspunsurile le-a cântat foarte frumos, par'că mai frumos ca altădată, „Reuniunea de cântări”, sub măeastra conducere a profesorului A. Sequens.

Prea Sfințitul Episcop diecezan, fiind încă tot reconvalescent, nu a luat parte la sf. liturghie. În biserică eră numai venerabilul nostru Arhiereu Filaret, care emoționat împărtășea arhieriasca sa binecuvântare poporului din biserică, care eră ticsită în înțelesul strâns al cuvântului.

Solemnitatea decorării.

Terminată s. liturghie, convoiul se formează iarăși și se îndreaptă spre reședința episcopicească, unde se face predarea solemnă a decorațiilor.

În salonul cel mare care abia mai poate primi pe cei prezenți, sunt de față: deputații V. Biberea, Dr. C. Cornean, I. Orzescu, membrii Consistorului, delegații tuturor cultelor și autorităților civile și militare din loc. — În odaia din spre Consistor era corul „Reuniunii“.

La ora 11^{1/2} se deschid ușile salonului celui mic și dl. ministru, între ovațiile celor prezenți, încunjurat fiind de PP. SS. LL. și de suitea sa își face intrarea în salonul cel mare. Dl. ministru se postează în fața Arhierilor, iar corul întonează: „Pe Stăpânul și Arhierul...“.

Întâi ia cuvântul dl. ministru și spune, că este la capătul unei călătorii, pe care o face din sentimentul de datorie, căci a venit să aducă omagii acelor doi bărbați ai bisericii noastre, cari aici dincoaci de Carpați, au îndeplinit în trecut un rol însemnat în fruntea instituției, care a fost pavăza ființei noastre naționale. — Constată, că nicăiri n'a găsit atașament mai ales, ca aici, în acest centru românesc și bănățnesc — per excelentiam. — Scoțând apoi în relief vrednicia muncii săvârșite de PP. SS. LL. pentru binele bisericii, aduce la cunoștință, că M. Sa Regele a binevoit a le conferi „Răsplata Muncii pentru Biserică“ cl. I. Și pentru că prin biserică PP. SS. LL. au promovat și interesele culturale și naționale ale neamului nostru, M. Sa Regele a binevoit a le conferi și „Coroana României“ în gradul de Mare-Ofițer.

Adresându-se apoi numai P. S. Sale Episcopului diecezan, spune, că aceste distincțiuni i-s'au conferit de către M. S. Regele în semn de recunoștință și înaltă apreciere a meritelor P. S. Sale. — Adevărat, că această distincție a rămas în urma altora, de și trebuia să vină mai înainte. Dar această grație regală este recunoașterea Regelui tuturor Românilor, care nu numai cunoaște, dar și recunoaște meritele bărbaților binemeritați pentru neam și lege.

Întorcându-se spre P. S. Sa Arhierul Filaret, zice, că M. Sa Regele când a conferit distincții celorlalți episcopi, nu putea trece cu vederea pe octogenarul Arhieru dela Caransebeș, care este nestorul episcopilor nostri. Dacă stăpânirea vitregă din trecut n'a voit să recunoască voința clerului și a poporului, statul român se apleacă înaintea ei și îl consideră ca atare. — Îi aduce elogii și zice, că P. S. Sa este ctitorul organizației noastre bisericesti. — A fost colaboratorul și mâna dreaptă a fericitului episcop Popasu și a mijlocit colaborarea oamenilor de aici cu el. A fost și colaboratorul altor episcopi și totdeauna a dovedit un înalt simț de datorie și de cel mai cald naționalism. — M. Sa Regele, care cunoaște și apreciază ser-

viciile P. S. Sale, l-a pus alătura de ceilalți episcopi și îl și consideră ca atare.

Cu urările sale personale către ambii Prea Sfințiți, dl. ministru își încheie discursul și dorește, ca această ziua mare să fie pentru PP. SS. LL.: „toiagul cinstitelor bătrânețe ale PP. SS. LL.“

Cei de față erup în urale nesfârșite, iar corul întonează: „Mulți ani...“

P. S. Sa Episcopul diecezan, luând cuvântul, mai întâi dă expresiune sentimentelor sale de adânc devotament și loialitate și de nestrămutată alipire către Tron și Augusta Casă Domnitoare. Roagă pe dl. Ministru să fie interpretul acestor sentimente ale sale înaintea Tronului. — Mulțumește apoi dlui ministru pentru cuvintele calde, prietenești, ce i-a adresat și pentru că, mânat de dragostea față de biserică și față de chemarea sa de ministru, pe timp de iarnă a grăbit să-i aducă această solie regească. Își exprimă convingerea, că făcând bilanțul activității sale de până acuma, nu află nimic, ceea ce l-ar face demn de această grație regală. Declară, că primește înaltele decorațiuni nu pentru persoana sa, ci ca pe o distincție a eparhiei, a cărei origine se pierde în negura trecutului și care în tot decursul existenței sale a avut multe suferințe de îndurat. N'a avut și nu are mijloace, căci în urma evenimentelor din veacul XVII. și-a pierdut independența și cei ce au venit în fruntea ei după aceasta, au fost numai oaspeți. Grație solitudinii bărbaților conducători ai bisericii, eparhia a fost reînființată. Grație prevederii Marelui Șaguna, care a pus ochii pe fericitul episcop Popasu, care a fost numai foc și căldură pentru chestiunile noastre bisericesti și naționale. — Așa și trebuie să fie, căci străinismul întrase deja în biserică și trebuia scos. — Urmaș vrednic al lui Popasu a fost fericitul N. Popea. — Urmaș vrednic a fost și actualul I. P. S. Mitropolit primat Dr. Miron Cristea, care și-a primit răsplata vredniciei sale, care strălucește și asupra eparhiei noastre. — Regretă, că nu a putut asculta frumoasa cuvântare a dlui ministru și nu a putut primi preainaltele decorațiuni din tronul arhieresc*), căci duhurile marilor înaintași s'ar fi bucurat de această distincție a eparhiei. — O lacrimă de întristare se furișează însă în bucuria zilei de astăzi, căci o parte a eparhiei se va tăia. — Are însă speranța că bunul Dumnezeu va conduce cu braț înalt și destinele bisericii din această parte a eparhiei și va mângăia pe cei întristați. — Marii ierarhi, înaintași P. S. Sale, plâng și se bucură împreună cu P. S. Sa. — Se bucură,

*) Cum era plănuit și cum doria și dl. Ministru. (Not. aut).

căci astăzi avem un Rege glorios cu sentimente alese față de biserică, care varsă grație. — Mulțumește încă odată pentru preainaltele distincții și pentru deosebita atențiune, ce i-s'a dat și asigură pe dl. ministru, că cuvintele ce i-lea rostit, vor fi un clenodiu prețios pentru restul vieții P. S. Sale.

P. S. Sa Arhiepiscopul Filaret se asociază la cele rostite de P. S. Episcop diecezan și de asemenea roagă pe dl. ministru, ca să fie și interpretul sentimentelor sale de omagiu, de loialitate și nestramutată alipire către Tron și Augusta Casă Domnitoare. Fiind înaintat în vârstă, P. S. Sa zice, că nu mai poate face mult; totuși, dacă în trecut a contribuit cu ceva la promovarea binelui obștesc, distincția de acum îi servește de îndemn, ca și în viitor să urmeze cu aceeași străduință tot aceeași cale.

Corul întonează „Mulți ani“.

După acestea dl. ministru predă PP. SS. LL. decretele regale. — Corul cântă lin și melodios „Pre Tine Te lăudăm...“, iar dl. prof. Dr. Iosif Popoviciu și șeful de cabinet anină pe pieptul PP. SS. LL. preainaltele decorațiuni. — Corul cântă apoi imnul „Trăiască Regele...“, cu care cântare solemnitatea decorării a luat sfârșit.

PP. SS. LL. au primit apoi felicitările celor prezenți, cu cari s'au întreținut mai mult timp.

Recepțiile.

Îndată după solemnitatea decorării au avut loc recepțiile.

Mai întâi s'au prezentat membrii Consistorului sub conducerea Prea Sfințitului Episcop diecezan Iosif. P. S. Sa a spus, că nu s'a prezentat pentru ca să ceară ceva, căci aceasta ar avea loc numai în cazul, dacă nu ar cunoaște solitudinea dlui ministru față de biserică. — Fiind însă convins de sentimentele frumoase, ce nutrește dl. ministru față de biserică noastră, Consistorul diecezan a venit numai, ca să dea expresiune sentimentelor sale de omagiu și pentru ca să-l asigure de devotamentul P. S. Sale și al sfințicilor și colaboratorilor P. S. Sale.

Dl. ministru răspunde cu cuvinte foarte frumoase și zice, că a primit postul însemnat de ministru al cultelor, pentru că are garanța, că va putea înfăptui legile pentru consolidarea și organizarea bisericii. — Ca bază a legii de organizare va servi statutul nostru organic. — Dă speră, că prin înfăptuirea legii de organizare se vor remedia și unele nedreptăți, cari se aduc astăzi bisericii noastre tocmai din lipsa unei organizații unitare. — Roagă pe P. S. Sa și pe colaboratorii P. S. Sale, ca să-l sprijinească întru înfăptuirea operei de organizare

și consolidare a bisericii. — Delegațiile celorlalți autorități s'au prezentat toate deodată și prin graiul dlui deputat Dr. C. Cornean și-au exprimat omagiile lor.

Dl. Ministru le-a mulțumit, declarând, că are o conștiință particulară a datorinței, care l-a călăuzit și la Paris și Genua, când a apărat interesele neamului și care îl călăuzește și astăzi, ca ministru. Dacă a primit acest post însemnat, l-a primit, pentru ca să fie modest colaborator al guvernului pentru consolidarea țării. Și fiindcă la departamentul cultelor sunt chestiuni, care interesează îndeosebi Transilvania și Bănatul, rezolvirea acestora trebuie să o facă cu sentiment de echitate. Consolidarea trebuie să se facă, căci guvernul și-a luat această sarcină. Dacă ne deosebim în ceea ce privește concepțiile sociale, opera de consolidare să ne adune la opera de colaborare frățească. Pe aici, în Bănatul de astăzi, s'a făcut cucerirea Daciei; aici s'a plămădit neamul românesc; și de aici așteaptă să vină sprijinul cel mai tare pentru opera de consolidare — Bănatul să fie în frunte.

Impresie foarte bună a făcut, că după recepții dl. Ministru a poftit la sine pe toți reprezentanții cultelor, cu cari s'au întreținut timp mai îndelungat, interesându-se de aproape de toate nevoile și dorințele lor.

Banchetul.

Banchet propriu zis, cum se proiectase, nu a fost, și P. S. Sa a oferit la ora 1½ p. m. un prânz bogat, la care, afară de dl. Ministru și suita, au fost invitați membrii Consistorului, reprezentanții confesiunilor și șefii autorităților din loc.

Cel dintâi toast l-a ridicat dl. Ministru pentru M. Sa Regele. P. S. Sa Episcopul diecezan a toastat pentru dl. Ministru. Primarul Fr. Pauck a talmăcit felicitările locuitorilor orașului pentru cei 2 arhiepiscopii decorați. Păr. protoiereu A. Ghidiu a toastat pentru dl. Ministru. Dl. deputat V. Biberea închină pentru PP. SS. LL. Păr. protoiereu rom.-cat. Dr. Metzger face apologia demnității episcopesci și ridică paharul său pentru cei ce știu și vor să se roage. P. S. Sa Arhiepiscopul Filaret închină pentru buna înțelegere între confesiuni, iar P. S. Sa păr. Episcop toastează pentru armată. Dl. col. P. Dobriceanu arată cât de aproape este credința de sufletul soldatului și închină pentru prosperarea bisericii.

Masa s'a ridicat la ora 4½ p. m.

Plecarea.

După masă dl. Ministru, însoțit de suita sa și de primarul orașului, a vizitat orașul.

La ora 6 $\frac{1}{2}$ p. m. a plecat la gară, de unde cu acceleratul s'a dus la București.

* * *

Decorarea PP. SS. LL. ne umple de bucurie și de mândrie, căci într'ânsa vedem recunoașterea și aprecierea regală a vredniciei PP. SS. LL. Ne bucurăm de această bine-meritată distincție, căci ea încununează cinstita și desinteresata muncă de o jumătate de veac a PP. SS. LL., cari nici în cele mai critice momente ale vieții bisericești din eparhia noastră nu s'au abătut dela calea cea adevărată a iubirii de neam și de biserică.

Solemnitatea de Duminecă, care a fost o adevărată manifestare de simpatie și dragoste a turmei cuvântătoare față de Arhipăstorii ei, este o nouă dovadă și un nou indiciu pentru PP. SS. LL., că stima, dragostea și alipirea fiilor lor credincioși îi va însoți și de acum înainte.

Dorim PP. SS. LL., ca să poarte preainaltele decorații încă mulți ani „întregi, cinstiți, sănătoși, întru zile îndelungate, drept îndreptând cuvântul adevărului” — spre binele bisericii și al neamului.

Pr. S.

Șapte secte religioase.

De diaconul Dr. Gheroghe Comșa.

În timpul din urmă s'a ivit în țara noastră mai multe secte religioase, cari pentru oamenii neinițiați ar putea să înșeluneze, că au dispărut cei ce fugeau de stafile religiei, căci doar acum se propagă abondent religia sub impulsul diferitelor secte religioase. Și nu este adevărat. Se poate oare, ca setea după cele sfinte la poporul nostru să fie stămpărată prin intermedierea sectelor religioase? Nimeni nu va susține o asemenea teză, dacă este adevărat român!

Cu toate acestea sunt nu mai puțin de cât 7 (șapte) sectele din țara noastră. Numărul acesta destul de mare al sectelor, nuanțează în chip caracteristic adevărul, că secta religioasă a poporului nostru nu are nici o legătură cu aberațiile de ordin religios. Căci nu în numele religiei lui Christos se coboară în poporul nostru acei propovăduitori răsăriți pentru noapte, cari sunt întreținuți cu bani de proveniență străină. Este dovedit bunăoară despre o sectă din țară, că poate întreține cu plată numai doi predicatori. Toți ceilalți sunt plătiți de organizațiile din străinătate ale sectei.

Trebuie să fim convinși, că banul străin vine dela cei ce ne invidiază mărirea națională. Numai în chipul acesta înțelegem flința celor șapte secte în țara noastră. Ele sunt acestea:

1. Adventiști de ziua șaptea,
2. Baptiști,
3. Nazarenii sau pocăiții,
4. Asociația internațională a studenților de biblie,
5. Creștinii liberi ai evangheliei sau evangheliști,
6. Inochentiștii și
7. Secta cea mai nouă numită „Penticostal”.

Sub ochii noștri se dărâmă părerea, că încetul cu încetul s'ar mai domoli propaganda sectară. De aceea preoții noștri, în calitate de păstori ai sufletelor, au tot mai mare trebuință să cunoască bine sectele, doctrina și activitatea lor. Chiar preotul care nu are nici un sectant în parohia sa, încă are datoria să cunoască sectele și mijloacele pentru combaterea lor. Motivele nu este loc a le expune aici, dar istoria ne spune, că în trecut sub stăpâniri străine, ortodoxia nu eră de nimeni apărută, ci bunăoară în dieta din Octomvrie 1600 după căderea lui Mihai Viteazul s'au luat măsuri din partea foștilor asupritori, ca nici un preot român să nu mai poată intra în Transilvania

Poporul român a plătit scump păstrarea credinței sale în trecut. Azi nu i-se mai cere atâtea jertfe, dar se cere mai ales dela preoțime un interes mai viu pentru ceea ce cu vrednicie se numește ortodoxie. Statul ia măsuri ce cad în competența lui pentru apărarea credinței strămoșești, dar atâta nu ajunge. Nouă ni se cere o apostolie mai conștientă. În interesul acestui apostolat sunt scrise rândurile de față. De aceea socotesc, că e bine să cunoaștem și secta cea mai nouă, care s'a ivit la noi sub denumirea „Penticostal”. Ea este importată din America și anume mai întâiu în comuna Cuvin din județul Arad, având de conducător pe Vasile Seme-nașcu cu 25 aderenți. Secta mai are aderenți în comuna Păuliș din acelaș județ, în frunte cu Gheorghe Bradin și Dimitrie Stoiu. Numărul redus nu importă, căci așa au început și baptiștii și alte secte.

Secta este compusă din persoanele retrase din organizațiunile baptiste și din membrii noi. Are legături cu un anumit Budean Pavel din orașul Adron Ochio, America. Acest Budean a tradus din limba engleză și mărturisirea de credință a sectei, pe 12 pagini în broșura, ce poartă titlul: „*Declaraarea Fundamentului adevărat*”.

Broșura s'a trimis și la noi în țară și este caracteristică, declarându-se într'ânsa, că este dătătoare de măsură numai pentru predicator, dar nu și pentru adeptii sectei. Numirea o are dela faptul, că toți credincioșii sectei au dreptul să aștepte „*Promisiunea Părintelui, botezul în spiritul sfânt și foc*” după experiența personală a celor din biserică primitivă. De oarece Pogorârea Duhului

Sfânt s'a întâmplat în ziua Cinzecimei, de aici, după terminologia grecească, secta a împrumutat numirea sa.

Ceva de tot specific nu găsim în doctrina sectei față de alte secte. Adunările se țin în zile de Duminecă, iar „Cina Domnului semnifică participarea din Sfânta natură a Domnului Isus Hristos“. Cum vedem este ceva exoteric din această doctrină, tradusă foarte greșit, într'o limbă românească aproape de neînțeles. Ca probă citez dela pag. 7 următoarele:

„Părintele, Fiul și Duhul Sfânt nici odată nu se schimbă ca persoană; nici încălciți în legătura lor; nici despărțiți în respectul dumnezeirii lor; nici opunători în cooperare“.

O eroare specifică a acestei secte este, că Mântuitorul va judeca lumea în timpul domniei de o mie de ani pe pământ, deci nu la sfârșitul acestei domnii, cum învață tot greșit studenții biblici și adventiștii. Deci pentecostaliștii propagă un milenism specific.

În privința căsătoriei — între altele — ei dau următorul sfat: „Sfătuim pe servii Pentecostali de a nu împlini serviciul căsătoriei între careva credincios și persoană divorțată, a cărui fostă soție sau soț încă trăește“.

Cei despărțiți să nu se mai căsătorească.

Relativ la datoriile către stăpânire, ei se arată a fi devotați numai dacă statul le garantează libertatea răspunderii erorilor.

În fața faptului, că această sectă nouă a întregit la 7 numărul sectelor din țară, nu putem sta nepăsători. Tuturor slujitorilor altarului ni se impune datoria de a ne potența zelul pentru biserica ortodoxă. Să nu uităm:

1. că sectele se răspândesc în special pe la periferiile țării, evident în scop de a ține în continuă agitație populația dela graniță.

2. Că în fruntea mișcărilor sectare sunt puși români numai pentru a se eluda vigilența factorilor răspunzători de liniștea religioasă și cetățenească.

3. Se ivesc continuu treceri dela o sectă la alta.

4. Sectele oprite, ca de pildă: Studenții bibliei, Nazarineni, etc., se prezintă ca bapțiști a eluda organele polițienești și a se putea întruni. Aceasta de sigur nu în numele religiei creștine, care nu cunoaște mijloace subversive.

5. Doctrina sectelor, așa cum s'a tipărit în broșuri, nu prezintă adevărata lor doctrină, pe care o propagă pe larg numai în secret.

6. Sectele oprite, în loc de adunări, își propagă ideile prin broșuri.

S'ar putea face încă multe observări, dar în tot cazul nu vor întârzia preoții să tragă concluziuni folositoare bisericii. Doresc din inimă ca cea mai modestă contribuție la înlăturarea răului, să fie aceste rânduri.

Datoria preotului de a ține prabila bisericească.

De: Zakonik.

Întrebarea, care ne preocupă, a fost examinată în literatura bisericească română gr.-catolică:

Unul dintre cei mai mari canoniști ai bisericii catolice, e papa Benedict al XIV-lea. Dânsut implicit și indirect neagă, că Pravila de Târgoviște, ori că altă lege bisericească ar dispune ceva privitor de pravila bisericească a laudelor canonice! În constituțunea sa „Eo quamvis“ spune, că pentru preoții gr.-catolici nu există lege precisă și datorie strictă de a ține pravila orelor canonice, ci ei numai din o laudabilă datină țin această pravilă (laudabilis invaluit consuetudo).

La stăruința episcopului gr.-catolic bulgar Rafail Popov, congregația din Roma „Propaganda fide“, în anul 1868, s'a pus să deslege problema obligativității orelor canonice pentru preoțimea bisericii răsăritene. Raportori au fost numiți mitropolitul Stefanopoli și călugărul-preot Martinov; ca unii cari erau recunoscuți pe aceea vreme ca autorități în ritualistica orientală. Ei și-au făcut datoria cu vârf și îndesat și au promovat congregațiunii menționate operatele lor, care fură apoi și tipărite într'un caiet aparte. Totuși în cele din urmă, lucrul a rămas baltă.

Din documentele și motivele cele multe, aduse înainte în acele operate (făcute independent unul de altul), se vedește, că pecând unii neagă existența obligațiunii de a recita oficiul canonic (breviariul) alară de cor, în aceeași vreme alții afirmă, că chiar așa de strâns sunt îndatorați la recitare orientalii, ca și occidentalii.

Apoi sunt unii, cari voiesc să restrângă această datorință numai la zilele acelea, când preotul săvârșește sf. liturghie. Alții iarăși ar voi, ca preoțimea cu oarecare ușurare să isprăvească zilnic pravila bisericească. Ușorarea din vorbă apoi o înțeleg astfel, că sau să li-se reducă slujba pravilei, sau că aceasta rânduială mare rămânând neatinsă, să se întocmească împărțirea împlinirii ei pe mai multe zile.

Martinov și Stefanopoli au fost de părerea aceasta din urmă, cum spusesem, că sau să se scurteze urmarea pravilei, sau să se împartă slujba ei pe mai multe zile asupra întrebării, cum anume să se scurteze oficiul canonic, acești doi învățați nu au putut cădea de acord. În punctul acela însă se înțălegeau, că laudele aceste să se facă privat și nu în ansamblu cor.

Preoțimea orientală zile întregi e ocupată cu lucruri grele de mână și e familistă; nu poate fi îngreunată să observe slujba pravilei

cotidiane, din samă afară prolixă în biserica orientală! E de patru, ici coala de 5 ori mai extinsă ca pravila bisericii apusene. Mai este apoi și împrejurarea, că nu arareori unii preoți nici nu au la îndemână toate cărțile rituale, cari cuprind aceste laude. Ar fi chiar destul, dacă și numai o parte, cam $\frac{1}{8}$, din tot oficiul s'ar împune spre împlinire. Acest oficiu să fie redactat ca fie care preot să-l poată avea la dispoziție și la nici un caz să nu dureze mai mult de un ceas!

Desbaterea chestiunii s'a făcut în luna Mai 1869, în congregația „Propagandei“. Cu pricepere și cu însuflețire a referat aici subiectul acesta cardinalul Reisach. Decretarea meritorică în o cauză atât de actuală și ardentă pentru clerul oriental cu toate astea s'a prorogată la calendele grecești.

Mai târziu după acestea doi preoți italo-greci din Roma au cerut invitațiuni practice pentru sine și pentru toți conaționali lor din Roma, cum au să urmeze privitor la slujba pravilei bisericești? Și s'a zis: urmați praxa altor preoți pioși ai acelei regiuni. (Sequentur praxim aliorum piorum sacerdotium illius regionis.)⁷⁾

Mai fixăm aici, că între agendele conciliului Vatican din 1869 a fost contemplată și reformarea ritului oriental. În schema dată comisiunilor spre studiere se zice, că ar fi fost și articolul privitor la scurtarea rânduelilor rituale. De bună samă, că aci se va fi fost cuprins și întrebarea noastră, privitoare la regularea celor șapte laude dumnezeiești (breviarul oriental).

Împrejurări politice au necesitat amânarea sinodului Vatican, numit ecumenic, pentru vremuri mai prielnice. Din publicistica actuală aflăm, că sinodul se va continua preste un an, doi.⁸⁾ Se crede, că va reforma și ritul oriental și așa va regula și închide pentru totdeauna chestinea orelor canonice orientale.

(Urmează).

Ș T I R I

Personală. Reclamat de importante chestiuni bisericești-scolare, P. S. Sa Episcopul nostru diecezan Iosif a plecat cu acceleratul de Joi (17/30. Ianuarie a. c.) la București, însoțit fiind de secretarul consistorial R. G. Ancușa.

Duminecă, în 14/27 Ianuarie a. c., a plecat la București și P. S. Sa Arhiereul nostru Filaret, pentru ca să ia parte la desbaterile Senatului.

⁷⁾ N. Nilles: Theologische Zeitschrift, Innsbruck 1883., I. Heft.
⁸⁾ Mai mult ca sigur, că la conciliu va fi invitată și biserica ortodoxă română. Vederemo!

† **Antoni Popoviciu**, zelosul și blândul preot al parohiei noastre din Nicoliniț-mare, a adormit în Domnul la 8/21. Ianuarie a. c., în vârsta de 80 ani. Odihnească în pace!

Sedința festivă a societății de lectură „Ioan Popasu“ despărțământul teologic. Soc. de lectură „Ioan Popasu“ a studenților dela academia teologică din Caransebeș aranjează Marti, 30 Ian. (12 Febr.) a. c. (Trei Ierarhi) în sala otelului „Pomul verde“ obișnuita sa ședință festivă publică, urmată de dans. Cunoscute fiind prestațiunile de până aci ale studenților în teologie și judecând după pregătirile, de cari avem cunoștință că s'au făcut în anul acesta, se prevede și de astădată o reușită desăvârșită. Toate persoanele și familiile, cari și până acum au fost oaspeți invitați la aceste ședințe, sunt și de astădată binevăzute.

Anchetă în chestiunile școlare Ministerul instrucțiunii publice a convocat pe Vineri, 19. Ian. (1. Febr.) a. c., pe membrii Episcopatului nostru la o anchetă în chestiunile școlare.

Sporirea taxelor timbrului mobil de asistență socială. Taxele timbrului mobil de asistență socială, stabilite prin art. 39, lit. c. din decretul lege Nr. 2538/920 și regulamentul de aplicare respectiv, publicat în „Monitorul oficial“ Nr 200 din 11 Decembrie 1920, s'au sporit începând cu 1 Ianuarie 1924 dela 10, 25, 50 bani, 1 leu și 5 lei, la 25, 50 bani, 1, 2 și 10 lei.

A murit Lenin. Se confirmă știrea sosită din Moscova, că Lenin, înființatorul și capul bolșevismului din Rusia, a murit.

Poligamia se desființează în Turcia. În adunarea națională dela Angora s'a făcut propunerea pentru desființarea poligamiei. Numai în cazuri excepționale s'ar admite bigamia, atunci însă prima soție este îndreptățită să divorțeze.

Cărți oprite în Rusia. Soția dictatorului Lenin care este conducătoarea administrației centrale a serviciilor politice, a dispus revizuirea bibliotecilor din Rusia. Vor fi distruse și oprite de a se mai procura, între alte cărți, următoarele: Evangheliile, Coranul, Talmudul, seriile lui Plato, Spencer, Carlyle, Tolstoi și multe altele. Se mai zică cineva, că măsura aceasta nu va contribui la întărirea Rusiei de astăzi.

Bibliografie.

A apărut:

Catehizarea în școlile primare — Cum aș catehiza eu? Cuvânt ținut la Adunarea Secției eparhiei Caransebeș a Asociațiunii clerului „Andrieu Șaguna“ în 5/18 Octombrie, 1922. Caransebeș — Tipografia Diecezană. — Prețul Lei 3.

LA LIBRĂRIA DIECEZANĂ

se află următoarele cărți

de
Dr. PETRU BARBU

Cărți de Religiiune pentru școlile primare:

Istorieare religioase-morale.
Istorieare biblice.
Istorieare bisericești.
Catihismul.

Cărți de Religiiune pentru școlile secundare:

Istoria Testamentului vechiu.
Istoria Testamentului nou.
Istoria bisericească.
Învățătura bisericii creștine ortodoxe: Dogmele,
Morală și Liturgica bisericii.

Carte de Rugăciuni și Cântări bisericești întocmită și tipărită întâia oară cu binecuvântarea Fericitului Preasfințit Episcop Nicolae Popoa.

Elemente de Catihetică sau Metodica Religiiunii. Ed. II. Arad 1915.

Școala modernă și Religiiunea la noi. Caransebeș, 1916.

Un cuvânt la reformarea învățământului religios Caransebeș, 1922.

Catehizarea în școlile primare — Cum aş catihiza eu? Caransebeș, 1923.

Ieșu Hristos, Vieța Mântuitorului lumii istorisită cu cuvintele Sfintei Scripturi. Edițiunea III, București, 1916.

La „VILA DOBOȘAN” din Băile Erculane

se caută

un portar, o camerieră,
o femeie de serviciu și o
spălătoreasă.

Ofertele, timbrate în regulă, sunt a se înainta până în 20 Februarie st. n. 1924 la adresa

Consistorului diecezan ort. român
în Caransebeș. 2—3

La Tipografia și Librăria Diecezană, Caransebeș
au sosit diferite obiecte bisericești:

cădelnițe, candelă, potire, discuri,
stelute, sfeșnice, etc.

Nr. 284/exec. 1923.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor al judecătoriei de ocol din Caransebeș, în sensul §-lui 102 art. de lege LX din 1881; și în sensul §-lui 19 art. de lege XLI. din 1908 prin aceasta publică, că în urma decisului Judecătoriei de ocol din Caransebeș de sub Nr. 2089/1923 efectuindu-se execuțiunea, la 30 Octomvrie 1923, în favorul următorilor „Sebeșana“ Cassă de păstrare reprez. prin avocatul Dr. Nicolae Ionescu contra urmăritului pentru suma de 8000 Lei — bani capital și acces., mișcătoarele cuprinse și supracuprinse, cari s'au prețuit în 9500 Lei — bani și anume: mobile de casă se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisului Nr. 2965/1923 G. a Judecătoriei de ocol Caransebeș, pentru incasarea speșelor de 8000 Lei — b. capital, cu 6% interese din 1 Aprilie 1923 și speșele de 1174 Lei 25 bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 23-lea Februarie 1924 la orele 3 p. m. în comuna Caransebeș** la locuința executatului și toți aceia, cari au voie de a cumpăra, sunt invitați cu aceea observare, că mișcătoarele de sus în sensul art. de lege LX. din 1881: §-ul 107, 108 se vor vinde celor dari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Întrucât mișcătoarele licitande s'au cuprins și supracuprins din partea altor creditori și aceștia și-au câștigat dreptul de acoperire asupra licitației în sensul §-ului 120 a legii LX. din 1881: se va efectui și în favorul acestora.

Caransebeș, la 23-lea Ianuarie 1924.

Mihail Guran
executor jud. reg.

GRĂDINA

din str. Curoscu, aparținătoare fondului „Ilie Curoscu” și soția sa Maria născ. Stoelin“ se dă în arendă pe 3 ani economici pe calea licitației cu oferte închise.

Ofertele închise și timbrate în regulă sunt a se adresa Consistoriului diecezei ort. rom. în Caransebeș până în 20 Februarie st. n. 1924

1—3

Se obsearvă, că Consistoriul diecezan și-a rezervat dreptul a decide liber asupra ofertelor, ce vor intra.

„GRĂNICERUL BĂNĂȚEAN“
INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII CA SOCIETATE PE ACȚII ÎN MEHADIA.

CONVOCALE.

Domnii acționari ai „Grănicerului Bănățean“ institut de credit și de economii ca societate pe acții în Mehadia, prin aceasta se invită la

XV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Mehadia în localul institutului la 16 Martie st. n., orele 10 a. m. cu următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea adunării și numirea de către președinte a unui notar.
2. Raportul Direcțiunii și bilanțul anului 1923, propunerea direcțiunii cu privire la distribuirea profitului curat, precum și raportul comitetului de supraveghiere și darea absolutului direcțiunii și comitetului.
3. Alegerea a 3 membri în direcțiune.
4. Alegerea comitetului de supraveghiere.
5. Modificarea statutelor § 5, 13, 16 și 27.
6. Exmiterea a doi membri pentru verificarea procesului verbal.
7. Eventuale propuneri în sensul statutelor.

Direcțiunea.

N. B. Domnii acționari se fac atenți la dispozițiile § 13 din statute, conform cărora au să depună acțiunile de pleni-potență la cassa institutului până la 13 Martie 1924.

ACTIVA		CONTUL BILANȚULUI		PASIVA	
		Lei	b.		
Cassa		29797	37	Capital societar	200000
Cambii de bancă	1201872.50			Fondul de rezervă	30000
hipotecare	214850.--	1416722	50	„ binefaceri	300
Efecte proprii	79065.--			Depuneri	949448
amortizate	4065.--	75000	—	Cont curent	208321
Mobilier		200	—	Dividende neridicate	4079
Pretenziuni la darea de schimb.				Prodiverse	5000
a corpanelor	9230.90			Interese tranzitoare	57577
Pretenziuni la darea de schimb.				Profit curat	66992
amortizate	9230.90				
		1521719	87		
					1521719 87

DEBIT		CONTUL PROFIT ȘI PERDERE		CREDIT	
		Lei	b.		
Interese de depuneri		58491	97	Interese escont	83719
Impozite dela depuneri dividende, tantieme etc.		7754	23	Provizțiuni	45092
Cifra afacerilor		977	45	Diverse venite	46271
Dare de stat		6199	—	Interese de cont curent	15969
comunală		9338	47	Venite efecte	3760
Salare		21600	—		
Spese		8453	07		
Chirie		1710	—		
Amortizare		13295	90		
Profit curat		66992	92		
		194813	01		
					194813 01

Mehadia, în 31 Decembrie 1923.

Ioan Păpa m. p.
director-executiv

Gheorghe Tomescu m. p.
casier.

Lazăr Chiosa m. p.
contabil.

DIRECȚIUNEA:

Dominic Rațiu m. p. Ioan Păpa m. p. Gheorghe Tomescu m. p. Dr. Virgil Nemoianu m. p. Nistor Șoșoi m. p.

Nicolae Chiticeanu m. p.

Grigore Crăciunescu m. p.

Simeon Cuciucel m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.
Mehadia, în 21 Ianuarie 1924.

Gheorghe Tătuca m. p.

Gheorghe Drăgan m. p.

Zaharia Guleran m. p.

Ion Căpușă m. p.

Nicolae Feneșanu m. p.

Grăia Cîncăză m. p.

Revidat și aflat în deplină ordine
Mehadia, la 22 Ianuarie 1924.

Isidor Tătaru

revizor expert al „Solidarității”.